

HOVEDLØS FORDELING AF LÆREPLADSER SKADER GULDSMEDEFAGET

AF GULDSMED JOHANNES BERG

Kvaliteten i den danske guldsmedebranche er dalende. Det skyldes blandt andet, at lærepladserne fordeles på forkerte vilkår, hvor tilfældigheder, personlige relationer og mesterens ofte mangelfulde vurdering af lærlingen er udslagsgivende. Der er ingen formelle krav til, hvad en guldsmedelærling skal præstere i sin tre måneders prøveperiode, og de tre måneder går nemt

med hyggesnak og betydningsløse opgaver. Lærlingen burde i prøveperioden få mulighed for at udvise en faglig udvikling og teknisk forståelse for faget gennem relevante øvelser.

Det stiller også krav til mesteren. Han bør være velforberedt og have en klar plan for lærlingens udvikling. I modsat fald ender han i langt de fleste tilfælde med en lærling, der kun kan feje gulv og lave kaffe. Efter de tre måneder bør mesteren have en klar fornemmelse af, om der er grund til at fortsætte samarbejdet med lærlingen og handle derefter.

Der er al mulig grund til at tage problemet alvorligt. Der er nemlig flere tabere, hvis en lærling uden flair for håndværket alligevel forsætter på guldsmeduddannelsen:

- lærlingen selv, der er på vej ind i en profession, som vedkommende dybest set ikke er egnet til

- de virkelig talentfulde blandt flere hundrede ansøgere om året, som aldrig nogensinde kommer i nærheden af en læreplads, fordi udvælgelsesproceduren i sin nuværende form er irrationel
- kunderne, som får faglig dårlig vejledning
- branchen som sådan, der mister anseelse og er i reel fare for at blive udvandet.

Det sidste punkt, at branchen skulle være i fare for at blive udvandet, kommer muligvis som en overraskelse for dem, der hæfter sig ved guldsmedefagets udelukkende positive omtale i diverse dameblade. Det kommer muligvis som en overraskelse for dem, der er stolte af, at eksempelvis Kronprinsesse Mary ved en officiel anledning bærer et diadem fremstillet i branchen. Man får let det indtryk, at branchen aldrig har været bedre, at danske guldsmede aldrig har været dygtigere. Men eksponering på glitrede magasinsider og til royale sammenkomster kan ikke i længden skjule, at fagets traditionelle dyder som kvalitet inden for formgivning og håndværk er på retur.

Hvis mestre vil branchens bedste, må de derfor forholde sig til, at guldsmedefaget er blevet et modedefag. Det kræver, at de ignorerer potentielle lærlinges våde bambi-øjne og insisterer på, at håndværket skal kunne tale for sig selv. De skal gennemskue forkerte motivationer for at ville være guldsmed. Motivationer, der mange gange groft sagt handler om selvscenearbejdelse, "at kunne udtrykke sin unikke kreativitet" og at kunne skille sig ud under et middagsselskab, fordi man laver "noget helt vildt interessant".